

31968L0360

L 257/13

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

19.10.1968

NÕUKOGU DIREKTIIV,
15. oktoober 1968,
liikmesriikide töötajate ja nende perekondade liikumis- ja elamispiirangute kaotamise kohta ühenduse piires

(68/360/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 49,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾

ning arvestades, et:

nõukogu määrusega (EMÜ) nr 1612/68 ⁽³⁾ nähti ette sätted, mis reguleerivad töötajate liikumisvabadust ühenduse piires; järelilikult tuleks ühenduse piires liikumise ja elamise suhtes tänini kehtivate piirangute kaotamiseks võtta meetmed, mis vastavad õigustele ja privileegidele, mis kõnealuse määrusega on antud liikmesriikide kodanikele, kelle liikumise põhjuseks on töö, ja nende pereliikmetele;

elupaika käsitlevate eeskirjadega tuleks võimaluse piires võrdsustada teiste liikmesriikide töötajate ja nende pereliikmete seisund liikmesriigi enda kodanike omaga;

välisriigi kodanike liikumise ja elamisega seonduvate avaliku korra, julgeoleku või tervishoiu seisukohalt õigustatud erimeetmete

kooskõlastamist reguleeritakse nõukogu 25. veebruaril 1964. aasta direktiiviga, ⁽⁴⁾ mis on võetud vastu vastavalt asutamislepingu artikli 56 lõikele 2,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Liikmesriigid kaotavad käesoleva direktiivi kohaselt toimides määruse (EMÜ) nr 1612/68 kohaldamisalasse kuuluvate liikmesriikide kodanike ja nende pereliikmete liikumis- ja elamispiirangud.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid annavad artiklis 1 nimetatud kodanikele õiguse lahkuda nende territooriumilt, et asuda tööle ja töötada teise liikmesriigi territooriumil. Selle õiguse kasutamiseks piisab kehtiva isikutunnistuse või passi esitamisest. Pereliikmetel on samasugune õigus nagu kodanikul, kelle ülalpeetavad nad on.

2. Liikmesriigid väljastavad kooskõlas siseriiklike õigusaktidega sellistele kodanikele isikutunnistuse või passi, kus on märgitud eelkõige isiku kodakondsus, või pikendavad sellise passi või isikutunnistuse kehtivusaega.

⁽¹⁾ EÜT 268, 6.11.1967, lk 10.

⁽²⁾ EÜT 298, 7.12.1967, lk 10.

⁽³⁾ EÜT L 257, 19.10.1968, lk 2.

⁽⁴⁾ EÜT 56, 4.4.1964, lk 850/64.

3. Pass peab kehtima vähemalt kõikides liikmesriikides ja nendes riikides, kust isik peab ühest liikmesriigist teise siirdudes läbi sõitma. Kui pass on ainus dokument, mille alusel isik võib seaduslikult riigist lahkuda, peab selle kehtivusaeg olema vähemalt viis aastat.

4. Liikmesriigid ei või artiklis 1 nimetatud kodanikelt nõuda välisõiduviisat ega muid samaväärseid dokumente.

Artikkel 3

1. Liikmesriigid lubavad artiklis 1 nimetatud isikutel oma territooriumile siseneda lihtsalt kehtiva isikutunnistuse või passi esitamisel.

2. Sissesõiduviisat ega muid samaväärseid dokumente ei või nõuda; see ei kehti pereliikmete suhtes, kes ei ole ühegi liikmesriigi kodanikud. Liikmesriigid tagavad sellistele isikutele kõik võimalused vajalike viisade saamiseks.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid annavad õiguse oma territooriumil elamiseks artiklis 1 nimetatud isikutele, kes esitavad lõikes 3 loetletud dokumendid.

2. Elamisõiguse tõendamiseks väljastatakse dokument nimega "EMÜ liikmesriigi kodaniku elamisluba". Kõnealusel dokumendis tuleb mainida, et see on väljastatud vastavalt määrusele (EMÜ) nr 1612/68 ja meetmetele, mis liikmesriigid on võtnud käesoleva direktiivi rakendamiseks. Mainitud tekst on esitatud käesoleva direktiivi lisas.

3. EMÜ liikmesriigi kodaniku elamisloa väljastamiseks võivad liikmesriigid nõuda ainult järgmiste dokumentide esitamist:

— töötajalt:

- a) dokument, mille alusel ta nende territooriumile sisenes;
- b) tööandja kinnitus töölevõtmise kohta või töötõend;

— töötaja pereliikmetelt:

- c) dokument, mille alusel nad nende territooriumile sisenesid;

d) päritoluriigi või riigi, kust nad tulid, pädevate asutuste väljastatud dokument, mis tõendab nende sugulussidemeid;

e) määruse (EMÜ) nr 1612/68 artikli 10 lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhtudel päritoluriigi või riigi, kust nad tulid, pädevate asutuste väljastatud dokument, mis tõendab, et nad on töötaja ülalpeetavad või et nad elavad kõnealusel riigis tema juures.

4. Pereliikmele, kes ei ole ühegi liikmesriigi kodanik, väljastatakse elamisõigust tõendav dokument, mis kehtib võrdselt töötajale, kelle ülalpeetav ta on, väljastatud dokumendiga.

Artikkel 5

Formaalsuste täitmine elamisloa omandamiseks ei tohi takistada taotleja viivitamatut tööleasumist tema sõlmitud lepingu alusel.

Artikkel 6

1. Elamisluba:

- a) peab kehtima selle välja andnud liikmesriigi kogu territooriumil;
- b) peab kehtima vähemalt viis aastat alates selle väljastamise kuupäevast ning olema automaatselt pikendatav.

2. Vahepeal teises riigis elamine, kui see ei ületa kuut järjestikust kuud, ja eemalviibimine seoses ajateenistusega ei mõjuta elamisloa kehtivust.

3. Kui töötaja töötab vastuvõtva riigi tööandja või teenuseid osutava isiku juures üle kolme kuu, kuid vähem kui aasta, väljastab vastuvõttev liikmesriik talle ajutise elamisloa, mille kehtivusaeg võib olla piiratud prognoositava töötamise ajaga.

Kui artikli 8 lõike 1 punktis c ei sätestata teisiti, väljastatakse ajutine elamisluba ka hooajatöötajale, kes on palgatud kauemaks kui kolmeks kuuks. Töötamise aeg peab olema näidatud artikli 4 lõike 3 punktis b nimetatud dokumentides.

Artikkel 7

1. Kehtivat elamisluba ei või tühistada üksnes põhjusel, et töötaja ei tööta, sest on haiguse või õnnetuse tagajärjel ajutiselt töövõimetu või töötü endast sõltumatutel põhjustel, kui pädev tööhõivetalitus on seda nõuetekohaselt tõendanud.

2. Kui töölouba pikendatakse esimest korda, võib elamisperioodi piirata, kuid mitte vähem kui 12 kuuks, kui töötaja on liikmesriigis olnud endast sõltumatutel põhjustel töötü kauem kui 12 järjestikust kuud.

Artikkel 8

1. Elamisluba väljastamata tunnistavad liikmesriigid järgmiste isikute õigust elada nende territooriumil:

a) palgaline töötaja, kui tema prognoositav töötamise aeg ei ületa kolme kuud. Kõnealuse isiku territooriumil viibimiseks piisab dokumendist, mille alusel ta territooriumile sisenes, ja tööandja avaldusest prognoositava töötamise aja kohta; tööandja avaldust ei nõuta nendelt töötajatelt, kes kuuluvad nõukogu 25. veebruari 1964. aasta direktiivi (asutamisevabaduse ja teenuste osutamise vabaduse saavutamise kohta kaubanduse, tööstuse ja käsitöündusega seotud vahendustegevuse valdkonnas) ⁽¹⁾ kohaldamisalasse;

b) töötaja, kelle elukoht on ühe liikmesriigi territooriumil, kus ta käib tavaliselt iga päev või vähemalt korra nädalas, kuid kes töötab teise liikmesriigi territooriumil. Selle riigi pädev ametiasutus, kus kõnealune töötaja töötab, võib väljastada talle eriloa, mis kehtib viis aastat ja on automaatselt pikendatav;

c) hooajatöötaja, kellel on tööleping, millel on selle liikmesriigi pädeva ametiasutuse tempel, mille territooriumil ta töötab.

2. Kõikidel lõikes 1 nimetatud juhtudel võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad ametiasutused töötajalt nõuda, et ta teataks riigi territooriumil viibimisest.

⁽¹⁾ EÜT 56, 4.4.1964, lk 869/64.

Artikkel 9

1. Käesolevas direktiivis nimetatud EMÜ liikmesriigi kodanikele antavad elamisõigust tõendavad dokumendid väljastatakse ja neid pikendatakse tasuta või summa eest, mis ei ületa lõive ja makse, mida tuleb maksta selle riigi kodanikel isikut tõendavate dokumentide väljastamise eest.

2. Artikli 3 lõikes 2 nimetatud viisa ja artikli 8 lõike 1 punktis c nimetatud tempel antakse tasuta.

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et lihtsustada lõikes 1 nimetatud dokumentide saamise formaalsusi ja korda nii palju kui võimalik.

Artikkel 10

Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi sätetest kõrvale kalduda üksnes avaliku korra, julgeoleku või tervishoiu huvides.

Artikkel 11

1. Käesolev direktiiv ei mõjuta Euroopa Söe- ja Teraseühenduse asutamislepingu sätteid, mis käsitlevad töötajaid, kellel on tunnustatud kvalifikatsioon söekaevandamise või terasetootmise alal, ega Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu sätteid, mis käsitlevad õigust oskustööle tuumaenergia alal, ega ühtki nende asutamislepingute rakendamisel võetud meetet.

2. Sellest olenemata kohaldatakse käesolevat direktiivi lõikes 1 nimetatud töötajate kategooriate ja nende pereliikmete suhtes, kuivõrd nende õiguslik seisund pole reguleeritud eespool nimetatud asutamislepingute või meetmetega.

Artikkel 12

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud meetmed üheksa kuu jooksul alates direktiivi teatavaks tegemisest ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Nad teatavad komisjonile õigusnormidesse tehtud muudatus-test, mille eesmärk on lihtsustada töötajate ja nende pereliikmete territooriumile sisenemiseks, sealt lahkumiseks ja seal elamiseks vajalike dokumentide väljastamise formaalsusi ja korda.

Artikkel 13

1. Nõukogu 25. märtsi 1964. aasta direktiivi töötajate ja nende perekondade liikumis- ja elamispääsude kaotamise kohta ühenduse piires ⁽¹⁾ kohaldatakse seni, kuni liikmesriigid on jõustanud käesoleva direktiivi.

2. Lõikes 1 nimetatud direktiivi alusel väljastatud elamisloa kehtivusaja lõpuni.

Artikkel 14

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 15. oktoober 1968

Nõukogu nimel

eesistuja

G. SEDATI

⁽¹⁾ EÜT 62, 17.4.1964, lk 981/64.

LISA

Artikli 4 lõikes 2 osutatud tekst:

“Käesolev luba on väljastatud vastavalt Euroopa Ühenduste Nõukogu 15. oktoobri 1968. aasta määrusele (EMÜ) nr 1612/68 ja meetmetele, mis on võetud nõukogu 15. oktoobri 1968. aasta direktiivi rakendamiseks.

Kooskõlas eespool nimetatud määrusega on käesoleva loa valdajal õigus asuda tööle ja töötada ..... ⁽¹⁾ territooriumil samadel tingimustel nagu... töötajad ..... ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Belgia, Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, Luksemburg, Madalmaad vastavalt sellele, milline riik loa väljastab.”
